

Handläggare: Leila Massih
Telefon: 08-508 09 306

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Förslag till avfallsplan för Stockholm 2013-2016 - remiss från trafikkontoret

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har begärt yttrande från bl.a. Östermalms stadsdelsnämnd med anledning av förslag till ny avfallsplan för Stockholm. Syftet med planen är att ha en strategi för stadens och andra aktörers arbete med avfallsfrågor vid planering av nya områden, vid prövning av bygglov, i tillsyn över miljöfarlig verksamhet samt för hur invånarna och verksamheterna i staden ska hantera sitt avfall.

Förvaltningen anser att de mål och delmål som presenteras är riktiga och förenliga med övriga miljömål som finns i stadens styrdokument, t.ex. miljöprogrammet. Avfallsplanens mål överensstämmer med kommunfullmäktiges mål om att Stockholms livsmiljö ska vara hållbar. Samverkan inom staden samt mellan berörda myndigheter och kommuner, är enligt förvaltningen viktig för att på ett effektivt sätt kunna uppnå målen.

Bakgrund

Trafikkontoret har begärt yttrande från bl.a. Östermalms stadsdelsnämnd med anledning av förslag till ny avfallsplan för Stockholm 2013-2016. Över 300 gymnasieelever i Stockholm deltog i Sopotmaningen under hösten 2011. De lämnade idéer och förslag till hur vi ska minska sopberget och ge inspiration till Stockholms nya avfallsplan. Synpunkter på avfallsplanen ska vara trafikkontoret tillhanda senast den 28 september. Det slutgiltiga förslaget arbetas fram efter remisstidens slut och läggs fram vid trafik- och renhållningsnämnden den 22 november 2012, för att sedan kunna antas av kommunfullmäktige innan årets slut.

Avfallsområdet regleras och vägleds av lagar, planer och strategier inom EU och på nationell, regional och lokal nivå. Alla kommuner ska ha en avfallsplan, vilken ska omfatta allt avfall i kommunen, både det som kommunen har ansvar för och övrigt avfall. Enligt Miljöbalken ska avfallsplanen redovisa vilka mål och åtgärder som kommunen långsiktigt planerar för att avfallets mängd och farlighet ska minska. Även uppgifter om allt avfall som uppkommer inom kommunen ska redovisas. Fokus i avfallsplanen ligger på hushållsavfall, det vill säga det avfall som uppkommer hos hushållen samt liknande avfall från verksamheter. Men den innehåller också mål som omfattar övrigt avfall. I denna plan anges inte några mål som är specifika för stadens egna verksamheter, utan den typen av mål återfinns i stället i Stockholms miljöprogram 2012-2015. Riskanalyser för stadens system för avfallshantering hanteras inte i avfallsplanen.

Ärendet

Syftet med avfallsplanen är att ha en strategi för stadens och andra aktörers arbete med avfallsfrågor vid planering av nya områden, vid prövning av bygglov, i tillsyn över miljöfarlig verksamhet samt för hur invånarna och verksamheterna i staden ska hantera sitt avfall.

Avfallsplanen innehåller fyra huvudmål. Under varje huvudmål ges en vision för hur det ska se ut år 2030, som syftar till att nå stadens långsiktiga mål i Vision 2030 om en stad i världsklass. De fyra huvudmålen har sedan brutits ned till mer detaljerade delmål för planperioden. Till delmålen är åtgärder kopplade, vilka bidrar till att målen kan uppnås. Här redogörs också för aktuella aktörer, metoder för uppföljning samt nyckeltal.

Nedan presenteras avfallsplanens mål och visioner för år 2030 samt delmål.

Avfallsplanens mål och delmål

Mål 1. Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt

Vision för år 2030:

En medveten produktion och konsumtion gör att mindre mängder avfall uppkommer och trenden med ökande mängder har brutits. Allt avfall tas omhand på det mest resurseffektiva sättet.

- 1.1 Avfall ska förebyggas och en större andel produkter ska återanvändas
- 1.2 Andelen avfall som materialåtervinns ska öka
- 1.3 Minst 40 procent av matavfallet ska samlas in separat för rötning med biogasutvinning
- 1.4 Minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp ska återföras till produktiv mark, varav minst hälften till åkermark
- 1.5 Förebyggande, återanvändning och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall ska öka
- 1.6 Nedskräpningen i stadsmiljön ska minska

Mål 2. Avfall som kan vara skadligt för människa eller miljö ska hanteras separat

Vision för år 2030:

Allt avfall som innehåller ämnen som är skadliga för människa eller miljö hanteras i separata strömmar och inget hamnar i soppåsen eller i avloppet. Produkter har ett minimum av skadliga ämnen och är designade för att underlätta för separat hantering av dessa ämnen den dag produkten blir avfall. Kunskapen hos privatpersoner och verksamheter är hög och alla tar ansvar för att hantera det farliga och skadliga avfallet korrekt. Systemet för insamling och mottagning för denna typ av avfall är väl utbyggt.

- 2.1 Andelen farligt avfall och elavfall i soppåsen ska halveras
- 2.2 Minst 90 procent av invånarna ska veta hur de ska hantera sitt farliga avfall och elavfall
- 2.3 Farligt avfall i bygg- och rivningsavfall ska hanteras på rätt sätt

Mål 3. Boende och verksamma i staden ska ha den kunskap som behövs för att hantera avfallet korrekt

Vision för år 2030:

Staden har enkla och lättillgängliga system för avfallshanteringen, som uppmuntrar till återanvändning och återvinning. Boende, verksamma och de som hanterar avfallet har kunskap om betydelsen av en korrekt hantering och känner ett ansvar för sin del i kedjan. All hämtning och hantering sker under goda arbetsmiljöförhållanden och på ett säkert sätt. Avfallshanteringen är integrerad med övriga intressen i stadsmiljön.

- 3.1 Boende och verksamma i staden ska ha den kunskap som behövs för att hantera avfallet korrekt
- 3.2 Systemen för avfallshantering ska vara enkla att använda och ha god tillgänglighet
- 3.3 Systemen för avfallshantering ska erbjuda en god arbetsmiljö
- 3.4 Hänsyn ska tas till den omgivande miljön vid mottagning och hämtning av avfall

Mål 4. Avfallshantering ska vara en självklar del i planeringsprocesserna

Vision för år 2030:

Planering för hanteringen av avfall finns med i ett tidigt skede på alla nivåer; stadsövergripande, områdesplanering samt vid om- och nybyggnation av enskilda fastigheter. Alla som är involverade i planeringsprocesserna har god kännedom om avfallsfrågorna och ser avfallshanteringen som en del av infrastrukturen. Stor hänsyn tas till hur vi människor ska ha god tillgänglighet till systemen samtidigt som de anpassas till stadsmiljön.

- 4.1 Vid all ny bebyggelse och större ombyggnationer ska avfallsfrågorna beaktas redan vid den inledande projekteringen
- 4.2 Områden i staden ska reserveras för avfallsrelaterad verksamhet
- 4.3 Nya tekniklösningar ska provas och utvecklingen av insamlingssystemen ska fortsätta

Uppföljning och avstämning

För att bedöma hur väl planens mål kommer att uppfyllas krävs kontinuerlig uppföljning under planperioden. På så sätt har man också möjlighet att se i ett tidigt skede om förstärkta resurser krävs på något område. Trafik- och renhållningsnämnden har det övergripande ansvaret för uppföljningen av avfallsplanen. Nyckeltalen som redovisas under respektive delmål kommer att följas upp årligen och redovisas i Miljöbarometern på stadens hemsida. Efter halva planperioden ska en fördjupad avstämning och analys göras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden och stämts av med övriga avdelningar inom förvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att de mål och delmål som presenteras är riktiga och förenliga med övriga miljömål som finns i stadens styrdokument, t.ex. miljöprogrammet. Avfallsplanens mål överensstämmer med kommunfullmäktiges mål om att Stockholms livsmiljö ska vara hållbar. Samverkan inom staden samt mellan berörda myndigheter och kommuner, är enligt förvaltningen viktig för att på ett effektivt sätt kunna uppnå miljömålen.

Enligt förvaltningen har avfallsplanen en tydlig disposition som gör den överskådlig och lätt att ta till sig. I inledningen beskrivs att trafik- och renhållningsnämnden har det övergripande ansvaret för uppföljning av avfallsplanen, däremot följs vissa delmål upp av andra förvaltningar inom staden. Några delmål saknar uppgifter om uppföljningsansvar samt vilka som är berörda aktörer och förvaltningen anser att dessa uppgifter konsekvent ska finnas under samtliga delmål.

Förvaltningen är positiv till avfallsplanens ambitioner om att skapa enklare och mer lättillgängliga system för avfallshantering. Platser inom Stockholm måste säkerställas för avfallshantering för att kunna hantera avfallet på ett energimässigt fördelaktigt och miljövänligt sätt. Förvaltningen vill poängtera vikten av att det finns återvinningsstationer inom ett rimligt avstånd från bostaden. God tillgång och närhet till en återvinningsstation ökar incitamenten för att återvinna och minskar problemet med överfulla stationer. Enligt förvaltningen bör avfallssorteringen förbättras genom att lokala insamlings- och sorteringsstationer byggs ut, speciellt system för insamling av organiskt avfall. Liksom avfallsplanen anger, anser förvaltningen att det samtidigt är viktigt att ta hänsyn till stadsmiljön och platsers natur- och kulturvärden vid hantering av avfall.

I enlighet med avfallsplanens delmål om att öka andelen insamlat matavfall arbetar förvaltningen kontinuerligt med att förbättra utsorteringen av matavfall i sina verksamheter. Tillsammans med trafikkontoret utreder förvaltningen förskolornas möjlighet att genom mindre anpassningar få till sortering av matavfall. Vidare är förvaltningen positiv till att det utreds flera alternativ att ta tillvara på matavfallet, t.ex. via avfallskvarnar. För några av de förskolor som ligger i flerfamiljhus skulle avfallskvarnar kunna vara ett bättre alternativ.

Ett av avfallsplanens delmål handlar om att nedskräpningen i stadsmiljön ska minska. Under målet står att staden bedrivit ett aktivt arbete för att minska nedskräpningen på stadens gator och torg. Här anser förvaltningen att även parker

och grönområden bör omnämnas. För att minska nedskräpningen och öka det gemensamma ansvaret för våra parker och grönområden, har förvaltningen under året genomfört en kampanj mot nedskräpning. Skräpmätningar har utförts för att kartlägga hur nedskräpningen i parkerna förändras över tid och för att få ett underlag till vilka åtgärder som krävs för att förbättra renhållningen. Resultaten från förvaltningens skräpmätningar skulle kunna utgöra ett av underlagen för att följa upp delmålet om nedskräpning i stadsmiljön.

Enligt avfallsplanen ska avfallsfrågorna vara en självklar del i planeringsprocesserna. Förvaltningen anser det i delmålen ska anges att avfallshanteringen integreras tidigt i programarbete, planläggning och markanvisning. I stadsutvecklingen förespråkar förvaltningen en ökad s.k. områdesplanering, vilket bland annat skapar möjlighet för ökad samverkan kring avfallsfrågor.

Bilaga

Avfallsplan för Stockholm 2013-2016. Avfallsplanen med bilagor finns på www.stockholm.se/avfallsplan